

Závěry z 3. pracovního semináře pracovníků fakult vzdělávajících učitele fyziky

Rybník 22. – 24. 1. 1997

Ve dnech 22. – 24. 1. 1997 se sešli představitelé kateder zabývajících se přípravou učitelů fyziky z pedagogických fakult, MFF UK, FAV ZČU a přírodovědeckých fakult, kteří jsou dobře obeznámeni i se stavem výuky fyziky na základních a středních školách. Na jednání byli přítomni i učitelé těchto škol. I přes příznivé hodnocení výsledků výuky matematiky a přírodních věd v ČR ve srovnání se světem se na školách začínají projevovat příznaky skutečnosti méně uspokojivé. Zájem žáků i škol se přesunul k oborům humanitním. Chápeme, že to byla reakce přirozená a také potřebná. Bohužel byla doprovázena neúměrným a mnohde přehnaným potlačením zájmu o exaktní a přírodní vědy.

Rozsah výuky školské fyziky se v posledních letech podstatně zmenšil, avšak neprojevilo se to ve výběru obsahu učiva. Nezbyvá čas na experimenty, na řešení úloh, na dobře promyšlené laboratorní práce, vybrané aplikace fyziky v životě, vědě i technice, na historické a filozofické poznámky – prostě na to, co z nudné křídové výuky faktům dělá představení světa fyziky plného zajímavostí a překvapení. To ovlivní počet zájemců nejen o studium přírodovědných a technických disciplín, ale též o studium učitelství fyziky.

Je to jev znepokojivý, protože budoucnost zdárného ekonomického vývoje státu se bude nutně opírat o technickou a vědeckou vyspělost našeho obyvatelstva. Kdyby současný trend pokračoval, nebylo by možné v budoucnosti zajistit potřebný rozvoj v technických, exaktních a přírodních vědách. Časem by se stalo problémem i přebírání a zavádění progresivních technologií z vyspělých zemí.

Účastníci semináře (seznam příložen) se po jednání shodli na následujících závěrech a doporučeních:

1. Pokládáme za nezbytně nutné **zachovat vysokoškolskou formu vzdělávání učitelů** jak pro základní, tak pro střední školy. Považujeme to za potřebné vzhledem k dlouhodobým perspektivám a potřebám českého školství. Odmítáme názory, podle kterých by pro učitelské vzdělání stačily i nižší formy, např. bakalářské studium nebo studium na vysokoškolských institutech či vyšších odborných školách.
2. Ke zkvalitnění učitelského studia navrhujeme **vypracovat srovnávací studii učebních plánů**, forem a obsahu studia na fakultách vzdělávajících učitele fyziky v ČR a ve vyspělých státech EU.
3. Vytvářet učební plány na středních školách tak, aby došlo k **obnovení přiměřeného podílu přírodovědných předmětů**. Bez adekvátního zastoupení přírodovědných oborů **na středních školách** nelze středoškolské vzdělání považovat za všeobecné. V této souvislosti doporučujeme znovu zavést povinné maturitní zkoušky z matematiky. Vítejme snahy MŠMT směřující k objektivizaci maturitních zkoušek, která je důležitá i v návaznosti na přijímací zkoušky na vysoké školy.